

รธน. มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๒๓๕

พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๖ การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน
มาตรา ๔๘ ถึงมาตรา ๕๙

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ บัญญัติให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล หากจะจำกัดสิทธิและเสรีภาพต้องอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจในการตราขึ้นเท่าที่จำเป็นและไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของบุคคลนั้น โดยต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง และต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย มาตรา ๓๒ บัญญัติให้บุคคลจะไม่ต้องรับโทษอาญา นอกจากได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นบัญญัติให้เป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ แต่จะลงโทษหนักกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้นใช้อยู่ขณะกระทำความผิดมิได้ มาตรา ๔๘ บัญญัติให้ความคุ้มครองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน หากจะจำกัดขอบเขตแห่งสิทธิต้องอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจในการตราขึ้นเท่าที่จำเป็นและไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินนั้น และมาตรา ๒๓๕ บัญญัติห้ามเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลหรือวิธีพิจารณาเพื่อใช้แก่คดีใดคดีหนึ่งโดยเฉพาะ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๖ การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน มาตรา ๔๘ ถึงมาตรา ๕๙ บัญญัติให้การดำเนินการต่อทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน คณะกรรมการธุรกรรมมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบรายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด สั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราว และให้พนักงานอัยการยื่นขอให้ศาลแพ่งมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินได้ เป็นมาตรการดำเนินการทางแพ่งต่อทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ไม่ใช่การดำเนินการทางอาญา ไม่เกี่ยวข้องกับสิทธิของบุคคลในทางอาญา จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒ และบทบัญญัติในหมวดดังกล่าวที่บัญญัติให้ศาลแพ่งเป็นผู้ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของฝ่ายบริหาร โดยกำหนดให้เจ้าของ ผู้รับโอน หรือผู้รับประโยชน์ในทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อแสดงว่าตนเป็นเจ้าของที่แท้จริงและไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือเป็นผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์โดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือได้มาโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุตลสาธารณะ เป็นมาตรการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลที่มีได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด โดยศาลอาจมีคำสั่งให้คืนทรัพย์สินดังกล่าวได้ และเปิดโอกาสให้เจ้าของทรัพย์สินสามารถพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของที่มาแห่งทรัพย์สิน เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจในการตรากฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพได้ โดยเป็นการจำกัดสิทธิไม่เกินกว่าที่จำเป็นและไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง อีกทั้งมีการระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราไว้แล้ว จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๘ รวมทั้งบทบัญญัติดังกล่าวที่บัญญัติให้ศาลแพ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีและให้นำวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาใช้บังคับนั้น ศาลแพ่งจัดตั้งขึ้นตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๑๙ มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวงและคดีอื่นใดที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น มิได้เป็นการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลหรือวิธีพิจารณาเพื่อใช้แก่คดีใดคดีหนึ่งโดยเฉพาะแต่อย่างใด จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๕

ย่อโดย นางสาวจิรนนท์ ตุ่นมาก
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นายปฐมพงษ์ คำเขียว
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๕

นางวรรณรัตน์ เกษมสันต์ ณ อยุธยา
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๔ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๒

นายมนตรี กนกวารี
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดี รักษาการแทน
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ